

6

Laima Abraitytė

SKAITINIAI

PIRMOJI KNYGA

TURINYS

Ižanga / 3

1 SKYRIUS. ...IKI KNYGOS

APIE BIBLIJĄ / 6

Tvanas. Nojus stato laivą / 6

Tvano pradžia / 7

Tvano pabaiga / 8

K. B. DE GAŠTOLD. Maldos iš Nojaus arkos.

Ištraukos. Vertė A. Ranonytė / 10

ANTIČIOS MITAI / 13

Dedalas ir Ikaras / 13

Faetonas / 16

Karalius Midas. Vertė V. Martišius / 22

HOMERAS. Odiseja. *Ištraukos.*

Vertė A. Dambrauskas / 26

A. VAIČIULAITIS. Terracina / 31

LIETUVIŲ MITOLOGINĖS SAKMĖS / 32

M. GIMBUTIENĖ. Tragiškasis baltų istorijos puslapis / 32 Religijos ir mitologijos bruožai / 33

N. VĒLIUS. Artimas ir tolimas pasaulis sakmėse / 34

M. GIMBUTIENĖ. Perkūnas / 35

SAKMĖS

Perkūno ir velnio nesantaika. Velnias po velėna / 36

Užmuštas Pilypas / 37

Perkūnas latvių dainose. Vertė S. Geda / 38

K. BRADŪNAS. Sūduvos antika / 39

M. GIMBUTIENĖ. Laumės / 40

SAKMĖS

Laumės pyragai / 40 Laumių dovanos / 41

Laumių sutartytinė / 41 Dūzgia bizgia Bigutė / 42

Dėgė, Špėgė ir Nokužė / 43

P. TARASENKA. Aitvaras / 43

K. BRADŪNAS. Ir nebijok / 44

Latvių mitologinės dainos. Vertė S. Geda / 45

P. TARASENKA. Toteminiai akmenys / 47

Akmens kalba Viliaus Orvido sodyboje / 48

LIETUVIŲ LIAUDIES PASAKA. Eglė žalčių

karalienė / 50

S. NĒRIS. Eglė žalčių karalienė / 54

2 SKYRIUS. KAIP TIE ŽODŽIAI SUSIVEDA?

KNYGA – KULTŪROS REIŠKINYS / 74

H. V. LONGFELOU. Hiavatos giesmė. *Ištrauka.*

Vertė A. Churginas, K. Vairas-Dambrauskas / 75

A. SABALIAUSKAS. Pirmosios knygos / 78

G. RAGUOTIENĖ. Knygų įvairovė / 78

Tyliau! Čia mirusieji kalba su gyvaisiais... / 79

Ką skaityti? / 81

Skaitymas – džiaugsmas, malonumas, darbas, pareiga, prievarta? / 82

M. MAHY. Pasakojimai juosia pasaulį.

Vertė K. Urba / 83

K. KASPARAVIČIUS. Trys knygos. Skrendančios knygos / 85

J. BILIŪNAS. Joniukas / 87

V. KRĖVĖ. Galvažudys. *Sutrumpinta* / 94

B. RADZEVIČIUS. „Tėvė“, – pasakys / 105

E. KESTNERIS. Atrasti ir užkariauti raidžių karalija. *Ištrauka iš knygos „Kenigsbruko gatvė“.*

Vertė T. Četrauskas / 108

M. A. HANSENAS. Knyga. Vertė Z. Marys / 109

INFORMACINIAI LEIDINIAI. ENCIKLOPEDIJOS / 116

A. BALAŠAITIS. Žodžiai ir žodynai / 117

G. RAGUOTIENĖ. Kol rankraštis pavirsta knyga / 118

KNYGA IR ILIUSTRACIJOS / 119

L. DŪDAITĖ. Knyga su paveikslėliais / 122

R. GOSINI. Leidžiamieji laikraštiai.

Ištrauka iš knygos „Mažoji Nikola pertraukos“.

Vertė R. Ramunienė / 123

KNYGA – MENO KŪRINYS / 126

„KAIP TIE ŽODŽIAI SUSIVEDA?“ / 126

MĮSLĖS / 128

S. GEDA. Dalijimo mįslės / 130 Aritmetikos pamoka.

Kas kur yra. Kelias į Klaipėdą. Kas ką veikia / 131

G. MORKŪNAS. Kvaila istorija, už kurią galima gauti barti / 132

K. KASPARAVIČIUS. Miaulandija / 134

BROLIAI GRIMAI. Brėmeno miesto muzikantai.

Vertė A. Druktenis / 136

JANOŠAS. Brėmeno miesto muzikantai.

Vertė R. Jonynaitė / 139

KALBĖJOME APIE ŽODĮ, JO PRASMĘ IR VERTĘ.

DABAR – APIE KŪRYBĄ / 144

V. V. LANDSBERGIS. Rudnosiukas ir poezija.

Rudnosiukas ir varveklis / 145 Rudnosiuko fantazija / 147

G. MORKŪNAS. Neslaptas dienoraštis ir dvidešimt žmonių viename kailyje. *Ištrauka* / 148

KODĖL KURIAMA? KADA KURIAMA?

KADA KŪRINYS REIKALINGAS? / 152

DŽ. KRIUSAS. Mano prosenelis, herojai ir aš.

Ištraukos. Vertė T. Četrauskas / 152

M. KALAGENAS. Praktiškasis dėdė.

Ištrauka iš apysakos „Luko Boldvino priesaika“.

Vertė S. Vedrickaitė-Venckauskienė / 159

JUST. MARCINKEVIČIUS. Tegyvuoją pasaka! / 163

A. PRISTAVKINAS. Snaudė naktį aukso debesėlis.

Ištraukos. Vertė S. Papečienė / 164

K. PATERSON. Smarkuolė Gilė Hopkins. *Ištrauka.*

Vertė R. Zagorskienė / 168